

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 74/2021-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. januára 2021 v senáte zloženom z predsedu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ľudovítom Didim, Hotianska cesta 4, Šahy, pre namietané porušenie základného práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 14 C 694/2012 zo 17. augusta 2016, rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7 Co 122/2017 z 26. apríla 2018 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 238/2018 z 28. septembra 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky bola 10. decembra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 14 C 694/2012 zo 17. augusta 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7 Co 122/2017 z 26. apríla 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 238/2018 z 28. septembra 2020 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“). Sťažovateľ sa okrem vyslovenia porušenia týchto základných práv domáha zrušenia napadnutých rozhodnutí a náhrady trov konania. Sťažovateľ sa okrem toho domáha odkladu vykonateľnosti uznesenia Okresného súdu Levice č. k. 14 C 694/2012-595 z 19. novembra 2020 (ďalej len „uznesenie o náhrade trov konania“), ktorým bol v nadväznosti na zamietnutie žaloby a dovolania zaviazaný nahradiť žalovanej trov konania v sume 9 658,24 €.

2. Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu sťažovateľa, ktorou sa proti žalovanej domáhal náhrady škody v sume 24 900 €. V konaní bolo zistené, že 3. decembra 2010 bola spísaná darovacia zmluva, v ktorej bol sťažovateľ obdarovaným. Pravosť podpisu daryne na darovacej zmluve osvedčila žalovaná, ktorá sťažovateľovi ako notárka za odplatu poskytla právne služby pri spísaní darovacej zmluvy. Návrh na vklad vlastníckeho práva bol správe katastra doručený žalovanou 21. decembra 2010 a v tento deň aj daryňa zomrela. Preto bol návrh na vklad vlastníckeho práva z tejto zmluvy zamietnutý a na základe osvedčenia o dedičstve sa vlastníckmi darovaných nehnuteľností stali dedičia daryne. Okrem toho bolo zistené, že správe katastra bolo 6. decembra 2010 doručených

17 podaní, z toho len jeden bol povolený 21. decembra 2010, a 3. decembra 2010 bolo správe katastra doručených 18 podaní a len o jednom bolo rozhodnuté 21. decembra 2010. Súd považoval za preukázané, že by súčasťou dohody sťažovateľa a žalovanej bolo dojednanie o bezodkladnom doručení návrhu na vklad vlastníckeho práva správe katastra. Súd nepovažoval za preukázané, že by žalovaná porušila akúkoľvek či už zákonnú alebo zmluvnú povinnosť, v zmysle ktorej by bola povinná doručiť návrh na vklad na základe darovacej zmluvy. Súd právne tieto skutočnosti posúdil tak, že z vykonaného dokazovania nevyplývalo dojednanie, podľa ktorého mala žalovaná doručiť návrh na vklad bezprostredne po podpísaní zmluvy. Aj keby žalovaná doručila návrh na vklad bezprostredne po spísaní zmluvy, nedošlo by k zápisu vlastníckeho práva sťažovateľa pred smrťou darkyne.

3. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom tvrdil, že žalovaná mala darovaciu zmluvu spísať ako notársku zápisnicu alebo návrh na vklad podať elektronicky. Krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil. Poukázal na zákonnú úpravu zodpovednosti notárov, podľa ktorej notár zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil pri výkone svojej činnosti. Stotožnil sa s právnym posúdením okresného súdu v tom, že v skutočnosti, že podpis darkyne bol osvedčený 3. decembra 2010 a návrh na vklad bol žalovanou doručený správe katastra 21. decembra 2020, nemožno vidieť porušenie či už zákonnej alebo zmluvnej povinnosti žalovanej. Ostatné skutkové tvrdenia sťažovateľa považoval za právne bezvýznamné. Preto ani nepovažoval za porušenie procesných práv sťažovateľa to, že neboli vykonané ďalšie ním navrhnuté dôkazy.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie, v ktorom trval na tom, že oneskorené doručenie návrhu na vklad bolo porušením povinností žalovanej, rovnako porušenie jej povinností videl v tom, že ručne opravila preklep v rodnom čísle darkyne, hoci mala vyhotoviť dodatok k darovacej zmluve. Okrem toho v dovolaní namietol to, že na okresnom súde o žalobe rozhodla iná sudkyňa ako sudca, ktorému bola vec pridelená. Rovnako namietol to, že na krajskom súde rozhodol o jeho odvolaní senát v inom ako pôvodnom zložení. Ďalej vytkol to, že rozhodnutie odvolacieho súdu

nie je riadne odôvodnené, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

5. Čo sa týka nedostatočného odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, najvyšší súd poukázal na to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvoria jeden celok a určujúca je spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom okresného súdu. Ďalej poukázal na to, že dovolaním napadnutý rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy a úvahy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Preto podľa dovolacieho súdu nedošlo k nesprávne procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu a výsledkom vykonaného dokazovania, nezakladá dôvodnosť podaného dovolania. K námietke sťažovateľa o nesprávnom obsadení či už okresného alebo krajského súdu najvyšší súd poukázal na rozvrhy práce oboch súdov, pričom obe zmeny posúdil ako zákonné.

II.

6. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou napadol rozhodnutie okresného súdu, proti ktorému aj podal odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté tak, že rozhodnutie okresného súdu bolo krajským súdom vecne prerokované a potvrdené. Vzhľadom na procesnú možnosť odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu nie je daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu súdu prvej inštancie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Rozpor napadnutého rozhodnutia krajského súdu s ústavnými právami sťažovateľa však možno posúdiť len vo vzájomnom súvisе rozhodnutia okresného súdu s rozhodnutím krajského súdu. Z priebehu konania na všeobecných súdoch je zrejmé, že okresný súd a krajský súd svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby sťažovateľa postavili na skutkových zisteniach, ktoré vychádzali z toho, že žalovaná ako notárka 3. decembra 2010 spísala pre sťažovateľa ako obdarovaného darovaciu zmluvu, na ktorej aj osvedčila pravosť podpisu darkyne a následne túto zmluvu 21. decembra 2010 doručila správe katastra, no ku vkladu vlastníckeho práva sťažovateľa z tejto zmluvy nedošlo, keďže darkyňa 21. decembra 2010 zomrela. Ani v prípade, ak by žalovaná notárka podala návrh na vklad bezprostredne po uzavretí darovacej zmluvy, nedošlo by ku vkladu vlastníckeho sťažovateľa pred smrťou darkyne. Čo sa týchto skutkových zistení týka, treba dospieť k záveru, že zodpovedajú vykonaným dôkazom. Ostatné skutkové tvrdenia sťažovateľa, či skôr jeho právne predstavy o domnelých povinnostiach žalovanej a hypotézy o následkoch splnenia domnelých povinností žalovanej, všeobecné súdy vyhodnotili tak, že sťažovateľ nepreukázal skutočnosti, ktoré by mohli viesť k tomu, aby bolo jeho žalobe o náhradu škody vyhovené. Okresný súd a krajský súd sa vo svojich odôvodneniach s právnou argumentáciou sťažovateľa vysporiadali zrozumiteľnou konštrukciou o neunesení dôkazného bremena sťažovateľa. Odôvodnenia rozsudkov odpovedajú na sťažovateľom nastolené skutkové a právne otázky ústavne konformným spôsobom, pri ktorom zjavne neprichádza do úvahy porušenie sťažovateľom označených základných práv.

8. Z obsahu dovolania sťažovateľa je zrejmé, že sťažovateľ vo svojom dovolaní len zopakoval svoju skutkovú a právnú argumentáciu, s ktorou sa dostatočne vysporiadali rozsudky okresného súdu a krajského súdu. Svoju argumentáciu v dovolaní doplnil len o námietky, ktoré sa týkali toho, že odôvodnenia rozsudkov okresného súdu a krajského súdu porušujú jeho právo na spravodlivý súdny proces a oba súdy neboli správne obsadené. Na obe dovolaním nastolené otázky sťažovateľa najvyšší súd odpovedal. Na strane jednej tým, že najvyšší súd posúdil zákonnosť zmien v obsadení či už okresného súdu samosudcom alebo krajského súdu senátom, keď zistil, že obe zmeny boli vykonané dôvodne a v súlade so zákonom. Túto argumentáciu najvyššieho súdu sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadnym spôsobom nespochybnil, len zopakoval svoje všeobecné tvrdenia,

či skôr nevyargumentované závery, tak ako boli uvedené v dovolaní. Čo sa týka nedostatočného odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, treba uviesť, že najvyšší súd sa vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa a jasne poukázal na dôvody, pre ktoré bola jeho žaloba zamietnutá rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu. Viac ani uviesť nemohol, keďže dovolacie dôvody boli len zopakovaním skutkovej a právnej argumentácie sťažovateľa tak, ako ich uvádzal v žalobe a v odvolaní proti rozsudku okresného súdu. Preto v zamietnutí dovolania sťažovateľa nemožno vidieť porušenie jeho základných práv.

9. Ústavná sťažnosť sťažovateľa je len ďalším pokračovaním jeho skutkovej a právnej argumentácie tak, ako sa s ňou vysporiadal okresný súd pri zamietnutí jeho žaloby, krajský súd pri nevyhovení jeho odvolaniu a najvyšší súd pri zamietnutí jeho dovolania. Argumentácia sťažovateľa nemá žiadnu ústavnoprávnu dimenziu. Ústavný súd nie je ďalšou inštanciou všeobecného súdnictva. Napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov vychádzajú z toho, že sťažovateľovi bolo umožnené domáhať sa jeho práva proti žalovanej všetkými zákonom prípustnými prostriedkami. Rovnako napadnuté rozhodnutia reagujú na skutkové a právne predstavy sťažovateľa tak, že je z nich zrejmé, z akých dôvodov bola jeho žaloba zamietnutá a prečo pri tomto postupe nedošlo k vytýkaným procesným pochybeniam.

10. Sťažovateľ sa okrem vyslovenia porušenia práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu domáhal aj vyslovenia porušenia práva podľa čl. 13 dohovoru, podľa ktorého každý, koho práva a slobody priznané dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností. Spor sťažovateľa bol rozhodnutý v civilnom spore podľa Civilného sporového poriadku, ktorého základnou zásadou je to, že každé jeho ustanovenie je potrebné vykladať okrem iného v súlade s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, teda aj v súlade s dohovorom (čl. 3 Civilného sporového poriadku). Z uvedeného je zrejmé, že všeobecné súdy predpisy zákonného práva aplikovali takým spôsobom, ktorý nevedol k porušeniu práva sťažovateľa podľa dohovoru.

11. Ustanovenie § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde dáva v záujme racionality a efektivity konania ústavnému súdu právomoc posúdiť opodstatnenosť návrhu ešte predtým, než dospeje k záveru, že návrh prijme na ďalšie konanie a rozhodne o ňom meritórne nálezom. Zjavne neopodstatnenou je ústavná sťažnosť, keď uplatnené námietky (vady vytykané rozhodnutiu) nie sú spôsobilé spochybníť jeho ústavnosť. O takú ústavnú sťažnosť ide aj v tomto prípade, a preto ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

III.

12. Sťažovateľ sa domáhal odkladu vykonateľnosti uznesenia o náhrade trov konania. Vzhľadom na to, že jeho ústavná sťažnosť je nedôvodná, nie je dôvodný ani jeho návrh na odklad vykonateľnosti rozhodnutia, ktoré nadväzuje na zamietnutie jeho žaloby a dovolania. Okrem toho podľa § 129 zákona o ústavnom súde možno odložiť vykonateľnosť len napadnutého právoplatného rozhodnutia, pričom uznesenie o výške trov konania ústavnou sťažnosťou napadnuté nebolo. Návrhu sťažovateľa by bolo možné vyhovieť len dočasným opatrením podľa § 130 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti sťažovateľa nebol dôvod na to, aby ústavný súd využil možnosť spočívajúcu v nariadení či už odkladu vykonateľnosti alebo dočasného opatrenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2021

Robert Šorl
predseda senátu